مقاله پژوهشی
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۱۹، خرداد ۱۳۹۹، ۲۹۴-۲۷۹

بررسی نیازهای اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۹۷: کاربرد رویکرد توافق سنجی: یک مطالعه توصیفی

عاطفه افشار[۱]، مصطفی نصیرزاده[۲]، یاسر سلیم‌آبادی[۳]، فؤاد ایرانمنش[۴]، لاله حسین‌زاده[۵]

دریافت مقاله: ۹۸/۹/۱۷ ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۹۸/۱۰/۱۸ دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۹۸/۱۲/۱۴ پذیرش مقاله: ۹۸/۱۲/۱۷

چکیده

زمینه و هدف: توسعه حرفه‌ای اعضاء هیئت علمی، از جنبه‌های بهبود کیفیت دانشگاهی است و در نظام آموزشی یکی از عوامل مؤثر در ارتقاء کیفیت و توانمندسازی اعضاء هیئت علمی است. هدف پژوهش حاضر، تعیین نیازهای اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان با به‌کارگیری رویکرد توافق سنج می‌باشد.

مواد و روش‌ها: پژوهش توصیفی حاضر به صورت سرشماری بر روی ۵۷ نفر از اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۹۷ با هدف شناسایی نیازها در پنج حیطه نیازهای پژوهشی، آموزشی، مهارت‌ها و توانمندی‌های فردی، فناوری اطلاعات و ارزش‌یابی و نیازهای مدیریتی و اجرایی با به‌کارگیری تکنیک دلفی در سه راند انجام شد. نتایج با محاسبه میانگین، انحراف معیار، میانه در قالب جداول جداگانه درج و اولویت نیازها در هر حیطه مشخص گردید.

یافته‌ها: مهم‌ترین نیازها در پنج حیطه شامل آشنایی با نگارش مقالات به زبان انگلیسی، جستجو در منابع الکترونیکی و پایگاه‌های اطلاعاتی، آشنایی با شیوه‌های نوین تدریس در کلاس، اصول و شیوه‌های یادگیری، آشنایی با دوره‌های آموزش زبان Speaking، آشنایی با فن ترجمه، روش‌های تحلیل و معادلات ساختاری با لیزرل و AMOS، نرم افزارهای تحلیل پژوهش‌های کیفی، و هم‌چنین آشنایی با مهارت‌های ارتباطی و نحوه مدیریت کلاس بود.

نتیجه‌گیری: بر اساس نیازهای فوق، طراحی، اجرا و ارزش‌یابی برنامه‌های آموزشی توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان پیشنهاد می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: نیاز، نیازسنجی، رویکرد توافق سنج، تکنیک دلفی، اعضاء هیئت علمی، رفسنجان

۱- کارشناس بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

۲- (نویسنده مسئول) استادیار، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

تلفن: ۰۳۴-۳۴۲۸۰۰۳۷، دورنگار: ۰۳۴-۳۴۲۵۹۱۷۶، e-mail: mnasirzadeh13@rums.ac.ir

۳- استادیار، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

۴- استادیار، گروه اندودونتیکس، دانشکده دندان‌پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

۵- کارشناس بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

مقدمه

امروزه، آموزش و پرورش منابع انسانی به عنوان یکی از استراتژی‌های اصلی در دست‌یابی به سرمایه انسانی و سازگاری مثبت با شرایط متغیر در نظر گرفته شده و از مهمترین عوامل استراتژیک در بقاء و توسعه سازمان است. همانند سایر فعالیت‌های سازمانی، هم چنین این فعالیت نیاز به برنامه‌ریزی مناسب و صحیح دارد. در واقع، هر برنامه آموزشی باید مبتنی بر نیازهای آن سازمان انجام گردد [۱]. نیازسنجی فرآیندی نظام‌دار برای تعیین اهداف، شناسایی فاصله بین وضع موجود و هدف‌ها و در نهایت تعیین اولویت‌ها برای عمل است [۲]. از نظر علمی اولین اقدام در طراحی هر برنامه آموزشی تعیین نیازهای آموزشی افراد است و شناسایی این نیازها، امکان استفاده بهینه از منابع موجود را فراهم می‌کند [۳]. اولین گام، برنامه‌ریزی آموزشی، شناسایی نیازهای آموزشی و اولویت‌بندی آن‌ها است که اگر این مرحله به خوبی و به درستی انجام شود، اجرای فرآیندهای توسعه آموزشی راحت‌تر و مؤثرتر خواهد بود [۴].

نیازسنجی یکی از بحث انگیزترین مفاهیم مطرح در حوزه خدمات اجتماعی، تعلیم و تربیت و برنامه‌ریزی آموزشی است. شناخت و تحلیل اثربخش نیازهای آموزشی پیش نیاز یک سیستم آموزشی موفق است. تعیین نیازهای آموزشی اولین گام برنامه‌ریزی آموزش کارکنان و در واقع نخستین عامل ایجاد و تضمین اثربخشی کارکرد آموزش و به‌سازی نیروی انسانی است که اگر به درستی انجام شود، مبنای عینی‌تری را برای برنامه‌ریزی فراهم خواهد کرد [۵]. هم چنین به عنوان یکی از ابزارهای مهم در راستای توانمندسازی نیروی انسانی، موجب نمایان سازی شکاف‌های آموزشی شده، تصمیم‌گیری اثربخش و سریع را تحمیل کرده و به تصمیم گیران و برنامه‌ریزان این امکان را می‌دهد تا با توجه به منابع مالی محدود و هزینه‌های فزآینده، با اولویت بندی گزینه‌های مختلف راه‌کار مناسب برای پر کردن شکاف‌ها را به کار گیرد [۴].

امروزه اعضاء هیئت علمی، به عنوان سرمایه‌های ارزشمند هر جامعه و هر مؤسسه، نقشی بسیار حساس و سرنوشت ساز در تربیت نیروهای متخصص ایفاء می‌کنند و ثمره تلاش آن-ها، در نهایت منجر به رشد و توسعه بشری می‌شود [۶-۷]. نیازسنجی اعضاء هیئت علمی با شناسایی نیازهای آموزشی، مبنایی برای تعیین اهداف بوده که با برنامه‌ریزی و سازماندهی، سبب ارتقاء توان‌مندی‌های اساتید و در نهایت ارتقاء سطح آموزش دانشگاه می‌گردد [۳]. تعیین و اولویت بندی نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشکده‌های مختلف می‌تواند گام مهمی در طراحی برنامه‌های آموزشی متناسب با نیازهای حرفه ای اساتید باشد و کیفیت آموزش را ارتقاء دهد [۸].

امروزه نیازسنجی آموزشی اساتید دانشگاه، فعالیتی است که با هدف توانمندسازی اعضاء هیئت علمی به انجام می‌رسد [۹-۱۱]. Smith معتقد است که کارکنان و اعضاء یک سازمان باید پیوسته چیزهای تازه‌ای فرا گیرند و

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

مهارت‌های جدید بی‌آموزند [۱۲]. برنامه‌های آموزشی متنوعی جهت رفع نیازهای اساتید هیئت علمی می‌تواند طراحی گردد، از قبیل کارگاه، سمینار، کنفرانس از راه دور، دوره‌های کوتاه مدت، رسانه‌های الکترونیکی، فرصت مطالعاتی و دوره‌های خودآموز [۱۲-۱۳]. امروزه تعداد زیادی از الگوهای نیازسنجی وجود دارد که مورد استفاده برنامه‌ریزان قرار می‌گیرد، اما علی‌رغم تنوع الگوهای یاد شده، هیچ کدام بر دیگری ارجحیت ندارد و مناسب بودن آن‌ها بستگی به پروژه‌های آموزشی و بهداشتی دارد. انتخاب هر یک از الگوها برای پروژه‌های نیازسنجی به ملاک‌هایی از جمله نوع برنامه، میزان مشارکت، منابع تعیین نیاز، ساختار سیستم و میزان روایی و پایایی داده‌های حاصل از الگوها و بررسی اسناد و مدارک موجود بستگی دارد [۱۴]. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف تعیین نیازهای اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان با به‌کارگیری تکنیک دلفی در سال ۱۳۹۷ انجام و نتایج آن جهت طراحی، اجرا و ارزش‌یابی دوره‌های آموزشی در اختیار مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه قرار گرفت.

مواد و روش‌ها

مطالعه توصیفی حاضر با هدف تعیین نیازهای اعضاء هیئت علمی علوم پایه و بالینی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، در پنج حیطه نیازهای پژوهشی، آموزشی، مهارت ها و توان‌مندی‌های فردی، فناوری اطلاعات و ارزش‌یابی و نیازهای مدیریتی و اجرایی، در میان ۵۷ نفر از اعضاء هیئت علمی با روش سرشماری، در سال ۹۸-۱۳۹۷ اجرا گردید. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، فرم خام تدوین شده مبتنی بر تکنیک دلفی بود که نیازهای مخاطبین در آن لیست گردیده و اطلاعاتی هم‌چون محل خدمت، مرتبه شغلی و جنسیت نیز سؤال گردیده بود.

تکنیک به‌کار گرفته شده در این پژوهش، رویکرد توافق سنجی- تکنیک دلفی در قالب یک برنامه نیازسنجی علمی بود [۲]. بدین صورت که در ابتدا به دفتر اساتید در هر دانشکده (پزشکی، دندان‌پزشکی، پرستاری، پیراپزشکی و بهداشت) مراجعه و سپس اهداف پژوهش بیان گردید. مبتنی بر این رویکرد، فرمی خام با درج توضیحاتی کامل در سربرگ آن به اساتید تحویل داده شده و از آنان خواهش گردید، تمام نیازهای خود را به‌صورت فهرست‌وار در این فرم وارد نمایند (مرحله اول). پس از گذشت سه روز، فرم‌ها جمع‌آوری و نیازهای یادداشت شده با نظر اعضاء تیم پژوهش، به‌صورت عباراتی شفاف، حذف موارد تکراری و ادغام برخی از آن‌ها، فهرست گردید، در این مرحله جهت ثبت کامل و جامع نیازها، بر اساس نیازهای گزارش شده سایر پژوهش‌ها [۱۲-۱۳]، برخی نیازهای ثبت نشده که احتمال می‌رفت از قلم افتاده باشند به فرم اضافه گردیده و در پنج حیطه نیازهای آموزشی، پژوهشی، مهارت‌ها و توان‌مندی‌ها فردی، فناوری اطلاعات و ارزش‌یابی، مدیریتی و اجرایی طبقه‌بندی و در جداولی جداگانه ثبت گردید.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

سپس در مرحله دوم، با هدف اولویت‌بندی نیازها، دوباره به همان اساتید مراجعه و ضمن توضیحات کافی (توضیحات هم‌چنین به‌صورت واضح در سربرگ فرم‌ها درج شده بود)، فرم نیازهای لیست شده در پنج حیطه فوق در اختیار آنان قرار گرفت. در این مرحله از اساتید درخواست گردید به هر یک از نیازهای درج شده، از ۱ تا ۱۰، نمره دهند؛ درج نمره بالاتر نشان دهنده اولویت بالاتری در این نیاز بود.

از معیارهای ورود به مطالعه رضایت جهت تکمیل فرم‌ها و عدم پاسخ‌گویی به فرم‌ها در هر راند، معیار خروج از مطالعه بود. در این پژوهش در ابتدا به ۹۸ نفر از اعضاء هیئت علمی علوم پایه و بالینی مراجعه که ۲۴ نفر از آنان فرم‌های مرحله اول را تکمیل ننموده و ۱۷ نفر در تکمیل و امتیازدهی فرم‌های مرحله دوم مشارکت ننمودند.

پس از جمع آوری فرم‌ها، داده‌ها در نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ وارد گردیده و نتایج با محاسبه میانگین، انحراف معیار، میانه و واریانس در قالب جداول جداگانه درج گردیده و اولویت نیازها در هر حیطه مشخص شد. نتایج مطالعه حاضر، منتج از طرح تحقیقاتی شماره ۹۶۱۴۲ در سال ۱۳۹۶ با کد اخلاق IR.RUMS.REC.1396.168، معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان می‌باشد.

نتایج

تعداد مشارکت کنندگان در پژوهش حاضر ۵۷ نفر از اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان (۴۷/۴ درصد زن و ۵۲/۶ درصد مرد) بودند. ۲۴ نفر (۴۲/۱ درصد) در حوزه بالینی و ۳۳ نفر (۵۷/۹ درصد) در حوزه علوم پایه فعالیت می‌نمودند که ۱۰ نفر (۱۷/۵ درصد) دانشیار و استاد، ۳۸ نفر (۶۶/۶ درصد) استادیار و بقیه مربی هیئت علمی بودند. در این پژوهش به تمام اعضاء هیئت علمی دانشکده‌ها به‌صورت حضوری در زمان‌های متفاوت مراجعه نموده که تنها ۹۸ نفر از آنان را ملاقات نمودیم. از تعداد ۹۸ نفر، ۵۷ نفر به فرم‌های مطالعه در سه راند پژوهش پاسخ داده و ۴۱ نفر فرم‌ها را تکمیل ننموده و یا آن‌ها را ناقص و یا در راندهای دوم و سوم مشارکت ننمودند. کم‌ترین میزان مشارکت در دانشکده دندان‌پزشکی و پزشکی بود. نیازها در قالب جداول شماره ۱ تا ۵ با اولویت‌بندی هر نیاز مشخص گردیده است.

بر این اساس، پنج اولویت نیازهای پژوهشی به ترتیب برابر با آشنایی با نگارش مقالات به زبان انگلیسی، جستجو در منابع الکترونیکی و پایگاه‌های اطلاعاتی، نحوه دسترسی آسان به کتب مرجع به‌صورت الکترونیکی، نحوه ترجمه متون تخصصی و مقالات و روش تحقیق کیفی بود. هم‌چنین پنج اولویت نیازهای آموزشی به ترتیب برابر با آشنایی با شیوه‌های نوین تدریس در کلاس، اصول و شیوه‌های یادگیری در دانش‌جویان، شیوه‌های پرورش خلاقیت در دانش‌جویان، روش سخنرانی و اصول یک سخنرانی خوب (مهارت سخنرانی)، قوانین و مقررات مرتبط با اساتید مشاور در راهنمایی دانش‌جویان بود.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

بر اساس اطلاعات جدول شماره ۳، پنج اولویت مرتبط با نیاز مهارت‌ها و توان‌مندی‌های فردی به ترتیب برابر با آشنایی با دوره‌های آموزش زبان Speaking، آشنایی با فن ترجمه، آشنایی با روش‌های ارتباط با دانش‌جو، آشنایی با آخرین تجهیزات تدریس و نحوه کار با آن‌ها و آشنایی با تکنیک‌های تغییر رفتار بود. هم‌چنین همان‌طور که در جدول شماره ۴ درج گردیده است، پنج اولویت نیازهای فناوری اطلاعات و ارزش‌یابی اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان به ترتیب برابر با روش‌های تحلیل و معادلات ساختاری با لیزرل و AMOS، نرم‌افزارهای تحلیل پژوهش‌های کیفی، روش‌های ارزیابی یادگیری (آزمون‌ها شفاهی، کتبی و عملی)، نرم افزارهای تحلیل آماری (همانند SPSS) و فضاهای مجازی و ویدئو کنفرانس تعیین گردید.

در این پژوهش، موضوعات آشنایی با مهارت‌های ارتباطی، نحوه مدیریت کلاس، مدیریت زمان، مدیریت تصمیم گیری و روش آموزش مبتنی بر تیم (;Team-based Learning TBL) به عنوان پنج اولویت نیاز مدیریتی و اجرایی اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان شناسایی شده که در جدول شماره ۵ درج گردیده است. هم‌چنین این نیازها نیز به تفکیک هر دانشکده اولویت‌بندی و جهت برنامه‌ریزی به مسئولین مربوطه ارسال گردید.

جدول ۱- میانگین، میانه و انحراف معیار اولویت آموزشی نیازهای پژوهشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۹۷(n=۵۷)

لیست نیازهای پژوهشی	اولویت آموزشی	میانه	میانگین	انحراف معیار
نگارش مقالات به زبان انگلیسی	۱	۹	۷/۶۲	۳
جستجو در منابع الکترونیکی و پایگاه‌های اطلاعاتی	۲	۸	۷/۴۴	۲/۵۳
نحوه دسترسی آسان به کتب مرجع به صورت الکترونیکی	۳	۸	۷/۲۲	۲/۷۲
نحوه ترجمه متون تخصصی و مقالات	۴	۸	۷/۲۰	۲/۸۵
روش تحقیق کیفی	۵	۷	۶/۹۴	۲/۴۳
سامانه‌های حوزه پژوهش (سامانه پژوهان و غیره)	۶	۷	۶/۸۱	۲/۶۳
مرور نظامند براساس کوکرین	۷	۷	۶/۷۴	۲/۸۶
اخلاق در پژوهش	۸	۷	۶/۷۰	۲/۸۵
روش‌های تحقیق کمی (توصیفی، تحلیلی، تجربی)	۹	۷	۶/۶۲	۳/۰۱
قوانین و مقررات مرتبط با شرکت در همایش ها، کنگره‌ها (خارجی و داخلی)	۱۰	۶/۵	۶/۱۲	۳/۱۱
قوانین و مقررات مرتبط با پایان نامه‌ها	۱۱	۶	۶/۰۴	۲/۸۵

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

جدول ۲- میانگین، میانه و انحراف معیار اولویت آموزشی نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۹۷ (n=۵۷)

لیست نیازهای آموزشی	اولویت آموزشی	میانه	میانگین	انحراف معیار
شیوه های نوین تدریس در کلاس	۱	۸	۷/۷۳	۲/۶۸
اصول و شیوه‌های یادگیری در دانش‌جویان	۲	۸	۷/۵۴	۲/۳۶
شیوه‌های پرورش خلاقیت در دانش‌جویان	۳	۸	۷/۴۷	۲/۵۵
روش سخنرانی و اصول یک سخنرانی خوب (مهارت سخنرانی)	۴	۸	۷/۳۴	۲/۷۳
قوانین و مقررات مرتبط با اساتید مشاور در راهنمایی دانش‌جویان	۵	۸	۷/۳۲	۲/۶۳
اخلاق و رفتار حرفه‌ای	۶	۸	۷/۰۴	۲/۸
کاربرد وسایل و رسانه‌های کمک آموزشی	۷	۸	۷/۰۲	۲/۷۹
تفکر انتقادی و تفکر خلاق	۸	۸	۶/۸۷	۲/۸۴
طراحی آزمون‌ها (سنجش و اندازه گیری)	۹	۷	۶/۸۰	۲/۵۵
طراحی تدریس	۱۰	۷/۵	۶/۷۸	۲/۶۹
طراحی، اجرا و ارزش‌یابی برنامه آموزشی	۱۱	۷	۶/۶۳	۲/۷۲
روش‌های یادگیری براساس حل مسأله	۱۲	۷	۶/۵۷	۲/۵۵
آشنایی با نگارش طرح درس کلاسی و کارگاهی	۱۳	۷	۶/۴۲	۲/۵۹
روش‌ها و فنون یادگیری بر اساس نظریه‌های یادگیری	۱۴	۷	۶/۳۵	۲/۷۲
آموزش مهارت های بالینی	۱۵	۷	۶/۳۲	۳/۵
نظریه‌های یادگیری در تغییر رفتار	۱۶	۷	۶/۲۵	۲/۸۲
الگوها و نظریه‌های برنامه ریزی	۱۷	۶	۶/۱۱	۲/۴۷
Log book تدوین	۱۸	۶	۶/۰۴	۲/۷۴
برنامه ژورنال کلاب	۱۹	۶/۵	۵/۹۸	۲/۷۵

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

جدول۳- میانگین، میانه و انحراف معیار اولویت آموزشی مهارت ها و توان‌مندی‌های فردی اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۹۷(n=۵۷)

لیست مهارت ها و توانمندی های فردی	اولویت آموزشی	میانه	میانگین	انحراف معیار
آشنایی با دوره‌های آموزش زبان Speaking	۱	۹	۷/۶۹	۲/۷۶
آشنایی با فن ترجمه	۲	۸	۷/۵۷	۲/۴۷
آشنایی با روش‌های ارتباط با دانش‌جو	۳	۸	۷/۴۷	۲/۷۹
آشنایی با آخرین تجهیزات تدریس و نحوه کار با آن‌ها	۴	۸	۷/۳۲	۲/۶۴
آشنایی با تکنیک‌های تغییر رفتار	۵	۷	۷/۰۶	۲/۴۸
آشنایی با مهارت کنترل خشم	۶	۷	۶/۹۸	۲/۸۳
آشنایی با آخرین تجهیزات پزشکی و نحوه کار با آن‌ها	۷	۷/۵	۶/۹۲	۲/۷۵
آشنایی با مهارت‌های انگیزشی (ایجاد انگیزش)	۸	۷	۶/۹۱	۲/۹۱
آشنایی با برنامه مدیریت استرس	۹	۷	۶/۸۰	۲/۷
آشنایی با اصول و فنون مهارت آموزش پاسخ‌گو	۱۰	۷/۵	۶/۷۴	۲/۶۵
آشنایی با تفسیر موضوعی قرآن کریم	۱۱	۷	۶/۵۵	۲/۷۷
آشنایی با احکام و اصول اعتقادی	۱۲	۷	۶/۳۹	۲/۸۳
آشنایی با برنامه‌ریزی و نظریه‌های برنامه‌ریزی	۱۳	۷	۶/۲۵	۲/۹۷
آشنایی با منشورهای حقوقی	۱۴	۷	۶/۱۳	۲/۹۲
آشنایی با روخوانی و روان خوانی قرآن	۱۵	۶	۵/۹۶	۳/۱۸

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

جدول ۴- میانگین، میانه و انحراف معیار اولویت آموزشی نیازهای فناوری اطلاعات و ارزش‌یابی اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۹۷(n=۵۷)

لیست نیازهای ارزشیابی و IT	اولویت آموزشی	میانه	میانگین	انحراف معیار
روش‌های تحلیل و معادلات ساختاری با لیزرل و AMOS	۱	۸	۷/۹۰	۳/۲۵
نرم افزارهای تحلیل پژوهش‌های کیفی	۲	۸	۷/۴۹	۲/۵۱
روش‌های ارزیابی یادگیری (آزمون‌ها شفاهی، کتبی و عملی)	۳	۸	۷/۳۵	۲/۶۸
نرم افزارهای تحلیل آماری (همانند SPSS)	۴	۸	۷/۲۴	۲/۹۳
فضاهای مجازی و ویدئو کنفرانس	۵	۸	۷/۲۲	۲/۶۳
برنامه سامان‌دهی منابع در مقالات و پایان نامه (End-Note)	۶	۸	۷/۰۸	۲/۹۴
روش‌های ارزش‌یابی در بخش های بالینی	۷	۸	۷/۰۶	۳/۰۰
تعیین روایی و پایایی آزمون‌های پیشرفت تحصیلی	۸	۷	۷/۰۴	۲/۳۷
الگوهای ارزشیابی	۹	۷/۵	۷/۰۲	۲/۵۹
ارزشیابی دوره‌های آموزشی	۱۰	۷	۶/۹۵	۲/۵۷
تدوین برنامه ارزش‌یابی	۱۱	۷/۵	۶/۸۵	۲/۶۷
مهارت هفت‌گانه کامپیوتر (ICDL)	۱۲	۸	۶/۸۴	۳/۰۳
نحوه کار با Smart-board	۱۳	۸	۶/۸۲	۳/۱۲
برنامه فتوشاپ	۱۴	۷	۶/۶۳	۳/۰۵
اعتباربخشی	۱۵	۷	۶/۵۱	۲/۸۸
کاربرد Sewer cad GIS	۱۶	۶	۶/۳۶	۳/۱۷
مجموعه برنامه OFFICE	۱۷	۷	۶/۳۰	۳/۲۴

جدول ۵- میانگین، میانه و انحراف معیار اولویت آموزشی نیازهای مدیریتی و اجرایی اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۹۷ (n=۵۷)

لیست فعالیت‌های مدیریتی -اجرایی	اولویت آموزشی	میانه	میانگین	انحراف معیار
مهارت های ارتباطی	۱	۸	۷/۳۱	۲/۷۹
نحوه مدیریت کلاس	۲	۸	۷/۲۴	۳/۰۳
مدیریت زمان	۳	۸	۷/۰۳	۲/۶۴
مدیریت تصمیم‌گیری	۴	۸	۷/۰۰	۲/۷۰
روش آموزش مبتنی بر تیم (TBL)	۵	۷/۵	۶/۸۶	۲/۴۳
روش بحث گروهی	۶	۷	۶/۷۶	۲/۶۸
روش‌ها و فنون مدیریت	۷	۷/۵	۶/۷۴	۲/۹۰
مدیریت تعارض	۸	۷	۶/۷۲	۲/۸۴
قوانین و مقررات و آیین نامه‌های اداری استخدامی	۹	۷	۶/۶۵	۲/۷۰
قوانین و مقررات ارتقاء	۱۰	۷	۶/۴۳	۲/۹۱

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

بحث

نیازسنجی با شناسایی نیازهای مهم، مبنایی برای تعیین اهداف بوده که با برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی سایر عناصر مهم در جهت ارتقاء توان‌مندی‌های اساتید و نهایتاً ارتقاء سطح آموزش دانشگاه انجام می‌شود. از نظر علمی اولین اقدام در طراحی هر برنامه آموزشی تعیین نیازهای آموزشی افراد است و شناسایی این نیازها امکان استفاده بهینه از منابع موجود را فراهم می‌کند [۸، ۳].

در این پژوهش نیازهای حیطه آموزشی اعضاء هیئت علمی به ترتیب اولویت شامل: شیوه‌های نوین تدریس در کلاس، اصول و شیوه‌های یادگیری در دانش‌جویان، شیوه‌های پرورش خلاقیت در دانش‌جویان، روش سخنرانی و اصول یک سخنرانی خوب (مهارت سخنرانی)، قوانین و مقررات مرتبط با اساتید مشاور در راهنمایی دانش‌جویان، اخلاق و رفتار حرفه‌ای بود.

در حیطه آموزش، اولین اولویت، نیاز به یادگیری شیوه نوین تدریس بود که این نتیجه با یافته‌های مطالعه Ghadami و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی اراک، هم-خوانی داشت [۱۵]. در مطالعه ای دیگر در سطح دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور نیاز به آموزش شیوه نوین تدریس در اولویت اول نیازهای حیطه آموزش قرار داشته است که هم‌سو با تحقیق حاضر است [۱۶]. در نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی گیلان، نیاز آموزشی انتخاب روش تدریس مناسب و مؤثر در رتبه دوم نیازهای حیطه طراحی و تدریس قرار گرفته است [۳].

در تحقیق Avizhgan و همکاران، نحوه طراحی و اجرای آموزش از راه دور به عنوان اولویت اول نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی پایه دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان تعیین شد و مهارت به کارگیری انواع روش‌ها و فنون آموزش در رتبه چهارم این اولویت‌بندی قرار گرفته است [۱۷]. از دیگر نیازهای حیطه آموزش می‌توان به اصول و شیوه‌های یادگیری در دانش‌جویان، شیوه‌های پرورش خلاقیت در دانش‌جویان، روش سخنرانی و اصول یک سخنرانی خوب (مهارت سخنرانی) اشاره نمود. بر این اساس و در راستای توان‌مندسازی اساتید، خصوصاً گروه‌های آموزشی که کم‌تر در دوران تحصیل مباحث فوق را مطالعه نموده اند، برگزاری دوره‌های آموزشی با موضوعات فوق توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه و دفاتر توسعه آموزش دانشکده‌ها پیشنهاد می‌گردد.

نیازهای آموزشی در مطالعه Toolabi و همکاران شامل جستجوی پیشرفته منابع الکترونیک، کتاب‌خانه دیجیتال، فن مقاله نویسی به زبان فارسی و انگلیسی، مطالعه زبان انگلیسی، روش تحقیق پیشرفته و روش تدریس مقدماتی و پیشرفته و آموزش از راه دور بود [۸] در مطالعه Alavi و همکاران، نیازهای آموزشی اعضاء هیئت علمی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز، به ترتیب شامل مقاله نویسی، سخنرانی پیشرفته، رسانه‌های آموزشی و پژوهشی در آموزش گزارش شده است [۱۸]. در پژوهشی در دانشکده پزشکی دانشگاه ماساچوست آمریکا نیاز به اصلاح و بهبود عملکرد تدریس را جزء اولویت آموزشی اساتید عنوان نموده اند [۱۹]. دسته

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

بندی نیازهای آموزشی در ۵ حیطه را می‌توان از نقاط قوت پژوهش حاضر بیان نمود، چرا که فرآیند برنامه‌ریزی و اجرای آن را توسط ذی ربطان سهل‌تر می‌نماید.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که بیش‌ترین نیاز احساس شده از سوی اعضاء هیئت علمی در حیطه پژوهشی مربوط به نگارش مقاله به زبان انگلیسی، جستجو در منابع الکترونیکی و پایگاه‌های اطلاعاتی است که با مطالعه‌ای که در دانشگاه علوم پزشکی قزوین صورت پذیرفته بود و نیازهای پژوهشی را شامل آشنایی با شیوه‌های تولید و چاپ مقالات علمی در مجلات ISI، نگارش متون علمی، آشنایی با روش پژوهشی کمی، آشنایی با روش پژوهش کیفی و طراحی و روان سنجی پرسش‌نامه‌های تحقیقاتی ذکر کرده بودند، هم‌خوانی داشت [۲۰] و با پژوهشی مشابه با عنوان نیازسنجی اعضاء هیئت علمی در دانشکده علوم پزشکی البرز بیش‌ترین درصد فراوانی نیاز در حیطه پژوهش در گویه مقاله نویسی به زبان انگلیسی است هم‌خوانی دارد [۲۱]. هم‌چنین اولویت اعلام شده از سوی اعضاء هیئت علمی در این مطالعه با مطالعه Mirzaei کارزان و همکاران که اولویت اولشان مقاله نویسی به زبان انگلیسی بود مطابقت داشت [۴]. در حالی‌که در تحقیق مشابه انجام شده توسط Sabzavari و همکاران از میان هفت نیاز مورد بررسی، مقاله نویسی در اولویت پنجم قرار گرفت [۱۶] و در تحقیق مشابه دیگر در مراکز پزشکی اورژانس آمریکا، اولویت اول به تحقیقات آموزشی اختصاص یافت [۲۲]. در مطالعه Avizhgan و همکاران، نیازهای پژوهشی شامل مهارت تحلیل آماری داده‌ها، مقاله نویسی به زبان انگلیسی، طراحی و اجرای پژوهش‌های ثانویه، مقاله نویسی به زبان فارسی و نحوه برگزاری ژورنال کلاب بود [۱۷].در مطالعه ای در دانشگاه علوم پزشکی ایلام، نیازهای پژوهشی؛ مقاله نویسی به زبان انگلیسی، بررسی متون و رفرنس نویسی، آشنایی با پژوهش کیفی و متا-آنالیز، مقاله نویسی به زبان فارسی، تحقیق کمی ذکر شده است [۴]. از دیگر نیازهای پژوهشی اعلام شده از سوی اعضاء هیئت علمی در مطالعه حاضر شامل نحوه دسترسی آسان به کتب مرجع به‌صورت الکترونیکی، نحوه ترجمه متون تخصصی و مقالات و روش تحقیق کیفی است. لذا با توجه به گسترش علم و تکنولوژی و لزوم انجام پژوهش در این راستا، یادگیری برخی مهارت‌های مرتبط با این حیطه ضروری به نظر می رسد، بر این اساس پیشنهاد می‌گردد معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه با هماهنگی مرکز مطالعات و توسعه آموزش اقدام به طراحی، اجرا و ارزش‌یابی دوره‌های توان‌مندسازی با موضوعات نیازسنجی شده در دانشگاه نماید. هم چنین پیشنهاد می‌گردد دانشگاه علوم پزشکی مجازی دوره‌هایی را در این راستا تدوین و اجرا نماید.

اولویت آموزشی اول در حیطه فناوری اطلاعات مربوط به روش‌های تحلیل و معادلات ساختاری با لیزرل و AMOS بود. تحقیقی در دانشگاه ایالتی میشیگان آمریکا، زمینه‌های ادغام تکنولوژی در دوره‌های آموزشی از جمله اینترنت و توسعه دوره‌های مبتنی بر وب، به عنوان اولویت‌های آموزشی در این حیطه ذکر شده بود [۲۳]. از دیگر نیازهای بیان شده

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

در این حیطه آشنایی با نرم افزارهای تحلیل پژوهش‌های کیفی، روش‌های ارزیابی یادگیری (آزمون‌های شفاهی، کتبی و عملی)، نرم افزارهای تحلیل آماری (همانند SPSS)، آموزش و یادگیری در فضاهای مجازی و ویدئو کنفرانس، برنامه سازمان‌دهی منابع (مقالات و پایان نامه‌ها) End Note بود. در مطالعه‌ای در دانشگاه علوم پزشکی قزوین اولویت اول، جستجوی منابع است [۲۱] و در مطالعه در دانشگاه علوم پزشکی ایلام آشنایی با مهارت‌های فناوری اطلاعات مد نظر بود که با مطالعه حاضر هم‌خوانی ندارد [۴]، که با توجه به ماهیت نیازسنجی و لزوم اجرای آن به‌صورت مستمر و تفاوت گروه‌های هدف در هر منطقه این اختلاف‌ها عادی بوده و خود نشانگر لزوم اجرای برنامه نیازسنجی با هدف طراحی مداخلات علمی و شواهد محور می‌باشد. سایر نیازهای دانشگاه علوم پزشکی شامل؛ جستجوی منابع، SPSS، یادگیری الکترونیکی، مدیریت اطلاعات علمی با نرم افزار End Note، آشنایی با Camtasia بود [۲۱]. در مطالعه‌ای در دانشگاه علوم پزشکی ایلام، اولویت نیازها به این ترتیب بود، آشنایی با مهارت‌های فناوری اطلاعات، استفاده از منابع الکترونیک و استفاده از کامپیوتر درآموزش بود [۴].

مهم‌ترین نیازهای آموزشی اساتید در حیطه مهارت و توان‌مندی‌های فردی، آشنایی با مهارت Speaking و دوره‌های آموزش زبان و پس از آن آشنایی با فن ترجمه، آشنایی با روش‌های ارتباط با دانش‌جو، آشنایی با آخرین تجهیزات تدریس (پرده‌های هوشمند) و نحوه کار با آن‌ها و آشنایی با تکنیک‌های تغییر فتار بود، در مطالعه انجام شده در دانشگاه علوم پزشکی ایلام، نیازهای این حیطه شامل اخلاق حرفه ای، حقوق بیمار، مهارت‌های ارتباطی، فنون مشاوره و راهنمایی، روش ارتباط با دانش‌جو و مدیریت تصمیم گیری آموزشی بود [۴]. اولویت اول درتحقیق پیش رو مربوط به Speaking و آشنایی با دوره‌های آموزش زبان است که در مشابه نتایج پژوهشی در اصفهان می‌باشد [۱۷] و این نیاز در مطالعه‌ای در دانشگاه علوم پزشکی قزوین در رتبه دوم قرار گرفته است [۲۱] از دیگر نیازهای آموزشی گزارش شده در این دانشگاه، نحوه انجام مکاتبات علمی داخلی و خارجی، گرامر و مکالمه انگلیسی، زبان آکادمیک، اصول سخنرانی علمی، نحوه آشنایی با اصول ترجمه بود [۲۱]. در مطالعه Avizhgan و همکاران در اصفهان دیگر نیازهای این حیطه یادگیری شامل گفتگوی انگلیسی، نحوه انجام مکاتبات علمی داخلی و خارجی، چگونگی استفاده از دوره‌های فلوشیپ کوتاه مدت، دراز مدت و فرصت مطالعاتی، پاورپوینت، اینترنت و ویندوز بود [۱۷]. بر این اساس طراحی و اجرای دوره‌های توان‌مند سازی هم‌چون آموزش زبان و مهارت‌های مربوط به آن توسط گروه زبان و تدوین دوره‌های آموزشی آشنایی با تجهیزات و رسانه‌های آموزشی توسط گروه فناوری اطلاعات و ارتباطات دانشگاه پیشنهاد می‌گردد.

اولین اولویت آموزشی اساتید دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در حیطه فعالیت‌های مدیریتی-اجرایی در خصوص مهارت‌های ارتباطی و دومین آن نحوه مدیریت کلاس و پس از آن مدیریت زمان، مدیریت تصمیم گیری بود. در مطالعه

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

ای در دانشگاه علوم پزشکی قزوین در حیطه فعالیت‌های مدیریتی-اجرایی گزارش گردیده که مدیریت استراتژیک (برنامه‌ریزی استراتژیک) اولویت اول است که در مطالعه حاضر اولویت دوم بود [۲۱] در حالی‌که اولویت اول مطالعه Avizhgan و همکاران در اصفهان مدیریت زمان بوده که در تحقیق پیش رو اولویت سوم را تشکیل می‌دهد [۱۷]. Avizhgan و همکاران، این نیازها را این‌گونه طبقه‌بندی کرده‌اند، مدیریت زمان، تصمیم‌گیری، مدیریت آموزشی، مدیریت عمومی، تحلیل رفتار متقابل و مدیریت استراتژیک [۱۷]. لذا با توجه به نقش‌های چندگانه اعضاء هیئت علمی در دانشگاه همانند مشارکت در فعالیت‌های مدیریتی، لزوم یادگیری مهارت‌های فوق توسط آنان ضروری به نظر می‌رسد، لذا پیشنهاد می‌گردد دوره‌های آموزشی در زمان شروع به کارگیری اعضاء هیئت علمی در تمام حیطه‌های فوق طراحی و در یک‌سال اول اجرا و سیاست‌گذاری لازم در راستای برگزاری دوره‌های بازآموزی صورت پذیرد. بر اساس تجارب محقق مشارکت اعضاء هیئت علمی در دوره ارشد آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مجازی بسیاری از نیازهای فوق را می‌تواند مرتفع نماید، لذا مشارکت در این دوره موکداً پیشنهاد می‌گردد.

از مهم‌ترین محدودیت‌های پژوهش حاضر عدم همکاری مناسب برخی از اعضاء هیات علمی بود که با وجود مراجعه متعدد همکاری لازم را انجام ندادند. بر این اساس پیشنهاد می‌گردد برنامه نیازسنجی دوره بعد، در ابتدا به روش تل استار و به صورت حضوری توسط گروه‌های آموزشی دانشکده ها انجام گردیده و سپس نمایندگان گروه‌ها در جلسه‌ای در مرکز مطالعات با رویکرد توافق‌سنج نیازهای دانشگاه را تعیین و نهایی نمایند، تا میزان مشارکت ارتقاء یابد. در نهایت طراحی، اجرا و ارزش‌یابی برنامه‌های آموزشی توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان با همکاری سایر واحدهای ذی‌ربط همانند معاونت تحقیقات و فناوری، گروه فناوری اطلاعات و ارتباطات و گروه زبان در قالب دوره‌های حضوری و غیرحضوری و تهیه بسته های آموزش مجازی پیشنهاد می‌گردد. از مهم‌ترین نقاط قوت پژوهش طبقه‌بندی حیطه‌های نیازسنجی و به‌کارگیری علمی و دقیق تکنیک دلفی بر اساس متون و منابع علمی توسط متخصص آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت بود.

نتیجه‌گیری

مبتنی بر نتایج تکنیک دلفی، سه اولویت نیارهای پژوهشی اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان شامل آشنایی با نگارش مقالات به زبان انگلیسی، جستجو در منابع الکترونیکی و پایگاه‌های اطلاعاتی، نحوه دسترسی آسان به کتب، سه اولویت نیازهای آموزشی به ترتیب شامل آشنایی با شیوه‌های نوین تدریس در کلاس، اصول و شیوه های یادگیری در دانش‌جویان، شیوه‌های پرورش خلاقیت در دانش‌جویان، مهم‌ترین اولویت‌های مرتبط با نیاز مهارت‌ها و توانمندی‌های فردی به ترتیب شامل: آشنایی با دوره‌های آموزش زبان و مهارت Speaking، آشنایی با فن ترجمه، روش‌های برقراری ارتباط با دانش‌جو، و سه اولویت نیازهای فناوری اطلاعات و ارزشیابی شامل روش‌های تحلیل و

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

معادلات ساختاری با لیزرل و AMOS، نرم‌افزارهای تحلیل پژوهش‌های کیفی، روش‌های ارزشیابی یادگیری (آزمون‌ها شفاهی، کتبی و عملی)، بود. هم‌چنین آشنایی با مهارت‌های ارتباطی، نحوه مدیریت کلاس، مدیریت زمان از مهم‌ترین نیازهای مدیریتی و اجرایی اعضاء هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان تعیین گردید.

تشکر و قدردانی

بر این اساس از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان به لحاظ تأمین منابع مالی، از مسئولین و همکاران مرکز مطالعات و توسعه آموزش برای همکاری در طراحی و اجرای صحیح پژوهش و خصوصاً اعضاء محترم هیئت علمی دانشگاه برای مشارکت در پژوهش کمال تشکر و قدردانی را داریم.

References

[1] Moghadas T, Asgari H, Rohani M, Nasirzadeh M, Akhavan S, Ansaripour S, et al. Educational needs assessment of general physicians employed in 24-h urban and rural health centers about Emergency patients' management in Isfahan Province. *Int J Educ Psychol Res* 2017; 3: 36-41. [Farsi]

[2] Sharifirad Gh, Motalebi M, Mohebi S. Needs Assessment in Health Systems. Mashhad, Sokhan Gostar Publisher; 2007: 39, pp 40, 87, 98-102. [Farsi]

[3] Asadi A, Taheri M, Khoshrang H. Educational Needs Assessment of Faculty Members priorities – strategies. *Re in Med Ed* 2011; 3(2): 36-42. [Farsi]

[4] Mirzaei karzan A, Keikhavani S, Hosseinzade M, ashraf Aeivazi A. Educational Needs Assessment of Faculty Members in Ilam UMS. *J Med Edu and Dev* 2013; 6(11): 36-42. [Farsi]

[5] Piri M. Educational needs of first aid trainers of Red Crescent society. *Edu Str in Med Sci J* 2013: 6(2): 101-6.

[6] Boucher BA, Chyka PJ, Fitzgerald WL, Hak LJ, Miller DD, Parker RB, et al. A Comprehensive approach to Faculty development. *Am J Pharm Educ* 2006; 70(2): 27-32.

[7] Arasteh HR. Job satisfaction among Foreign educated Faculty members in IRAN. *Res and pla in Hi Edu J* 2003; 9(1); 97-125. [Farsi]

[8] Toulabi T, Sheikhian A, Galehdar N, Anbari Kh, Mohammadi E, Majidimehr M. Educational needs of faculty members of Lorestan University of Medical

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

Sciences by Delphi Technique. *J. Nurs. Educ* 2015; 4(2): 28-37. [Farsi]

[9] Mc Cawaly PF. Methods for conducting a needs assessment guidelines for cooperative extension system professionals. *University of Idano Extension* 2009.

[10] Spurlin, Joni E. Using Needs Assessment as a Holistic Means for Improving Technology Infrastructure Improving Infrastructure Through Needs Assessment. *ELI Paper* 2007; 3: 1-10.

[11] University of the West Indies: care Hill campus IDU. Faculty development need assessment. University of the West Indies: care Hill compus, Instructional development Unit; 2012 [cited 2019 3, 8]. Available from: http://WWW covenill uwi edu/research/ resouces/Q RInstructionDevel.pdf.

[12] Smith ES. The relationship between learning style and cognitive style. *Pers Indiv Differ J* 2010; 77: 434-45.

[13] Steinert Y, Mann K, Centeno A, Dolmans D, Spencer Gelula M, Prideaux D. A systematic review of Faculty development initiatives designed to improve teaching effectiveness in Medical education: BEME Guide no. 8. *Med Teach* 2006; 28(6): 497-526.

[14] Guide to conducting an educational needs assessment: Beyond the literature review need Assessment [Access: 2014; 11-9]. Available from: https: https://www.janssen.com/us/grants-and-giving/ educational-grants

[15] Ghadami A, Salehi B, Sajadi S, Naji H. students' points of view regarding effective factors in establishing communication between students and faculty members. *Iran J Med Sci* 2008; 7(1): 149-54. [Farsi]

[16] Sabzevari S, Fasihi H, Ershad R. Determining and priority of faculty member's educational needs in medical universities. Tehran: Ministry of Health and Medical Education; 2011. pp 5-45. [Farsi]

[17] Avijgan M, Karamalian H, Ashourioun V, Changiz T. Educational needs assessment of medical school's clinical faculty members in Isfahan University of Medical Sciences. *Iran J Med Edu* 2009; 9(2): 93-103. [Farsi]

[18] Alavi Z, Dehghani MR, Ghrami Sh, Amini M. Educational need assessment of faculty member of Shiraz UMS in 2008. Proceeding of the 9Th National Conference on Medical Education, 2008: 29. [Farsi]

[19] Pololi LH, Dennis K, Winn GM, Mitchell J. A needs assessment of medical school faculty: caring for the caretakers. *J Contin Educ Health Prof* 2003; 23(1): 21-9.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

[20] Ferley H, Casaletto J, Ankel F, Young KD, Hockebrger R. An assessment of the faculty development needs of junior clinical faculty in emergency medicine. *Acad Emerg Med* 2008; 15(7): 664-8.

[21] Danasfahani Z, Javadi M, Zohal M, Ziaee A, Yazdi Z, Zahedifar F, et al. Training needs assessment of empowerment of faculty members in Qazvin university of medical sciences based on regulations of empowerment and increasing the knowledge of faculty members plan. *Strides Dev Med Educ* 2013; 6(1): 3-11. [Farsi]

[22] Esmailzade saeeh S. faculty members in seven areas of assessment tasks based on tangent model Alborz University of medical sciences. Proceeding of the 13th National conference of Medical Education. 2012; 12-15. *JMUM*. 2012; 328. [Farsi]

[23] Rosen LM. Michigan state university Instructional Development Need Assessment: Executive summary. Office of faculty and organizational Development Administration, *Michigan State University* 2005.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]

A Survey on Needs of Rafsanjan University of Medical Sciences Faculty Members in 2018: A Descriptive Study

A. Afshar[1], M. Nasirzadeh[2], Y. Salimabadi[3], F. Iranmanesh[4], L. Hosseinzadeh[5]

Received: 08/12/2019 Sent for Revision: 08/01/2020 Received Revised Manuscript: 04/03/2020 Accepted: 07/03/2020

Background and Objectives: Professional development of faculty members is one of the aspects of improving academic quality and an effective factor in improving the quality and empowerment of faculty members in educational system. The purpose of this study was to determine the needs of the faculty members of Rafsanjan University of Medical Sciences by applying agreement approach.

Materials and Methods: This descriptive study was conducted among 57 faculty members of Rafsanjan University of Medical Sciences in 2018, using census method, with the aim of identifying needs in five areas: research, education, personal skills and competencies, information technology and evaluation, and management and executive needs. Needs assessment was conducted using the Delphi technique in three rounds. The results were reported as mean, standard deviation, median in separate tables and priority needs were determined in each area.

Results: The most important needs in the five areas included getting to know writing articles in English, searching for electronic resources and databases, introducing new teaching methods in the classroom, principles and practices of learning, language courses such as speaking, familiarization with the translation technique, analysis methods and structural equations with LISREL and AMOS, softwares for analyzing qualitative research, communication skills and classroom management.

Conclusion: Accordingly, design, implementation and evaluation of educational programs is recommended by the Education Development Center and other related units of Rafsanjan University of Medical Sciences.

Key words: Need, Need assessment, Agreement approach, Delphi technique, Faculty members, Rafsanjan

Funding: The study was funded by Vice Chancellor for Research and Technology, Rafsanjan University of Medical Sciences.

Conflict of interest: None declared.

Ethical approval: The Ethics Committee of Rafsanjan University of Medical Sciences approved the study (IR.RUMS.REC.1397.004).

How to cite this article: Afshar A, Nasirzadeh M, Salimabadi Y, Iranmanesh F, Hosseinzadeh L. A Survey on Needs of Rafsanjan University of Medical Sciences Faculty Members in 2018: A Descriptive Study. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2020; 19 (3): 279-94. [Farsi]

1- Expert in Public Health, School of Health, Student Research Committee, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran ORCID: 0000-0001-8094-7138

2- Assistant Prof., Dept. of Health Education and Health Promotion, School of Health, Occupational Environment Research Center, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran, ORCID: 0000-0003-0934-4697

(Corresponding Author) Tel: (034) 34280037 , Fax: (034) 34259176, E-mail: mnasirzadeh13@rums.ac.ir

3- Assistant Prof., Dept. of Health Education and Health Promotion, School of Health, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran, ORCID: 0000-0003-2185-3355

4- Assistant Prof., Dept. of endodontics, Dental School, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran ORCID: 0000-0002-7220-776X

5- Expert in Public Health, School of Health, Student Research Committee, Rafsanjan University of Medical Sciences, Rafsanjan, Iran ORCID: 0000-0003-4166-1756

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-11-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1399.19.3.5.2]
[DOI: 10.29252/jrums.19.3.279]